

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาเรื่องรูปแบบการดำเนินชีวิตของประชาชนกลุ่ม Baby Boomer ในชุมชนเมืองของจังหวัด เชียงใหม่ ใช้การวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือบุคคลที่อาศัย ทำงาน หรือใช้ชีวิตส่วนใหญ่ใน อำเภอเมือง สาราภี ดอยสะเก็ด สันกำแพง และสันทราย ทั้งเพศหญิงและชาย มีอายุระหว่าง 50 - 68 ปี หรือผู้ที่เกิดระหว่าง พ.ศ. 2489 - 2507 จำนวน 50,196 คน (ที่ทำการปกครองจังหวัดเชียงใหม่, 4กค. 2557)

ขอบเขตเนื้อหา ในการศึกษาเรื่องรูปแบบการดำเนินชีวิตของประชาชนกลุ่ม Baby Boomer ในชุมชนเมืองของจังหวัดเชียงใหม่ จะศึกษาในด้านของการทำกิจกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นของกลุ่ม ตัวอย่างในประเด็นต่างๆ ตามตารางที่ 2 (หน้า 7)

การกำหนดขนาดตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) เป็นหลัก ดังนั้น เพื่อให้ได้ค่าทางสถิติที่มีความน่าเชื่อถือ กลุ่มตัวอย่างควรมากกว่า 5 - 10 เท่าของตัวแปร (ยูทส ไกยวรรณ, 2556, น. 73)

จำนวนตัวแปร (จากแบบสอบถามเรื่อง AIOs มี 108 ข้อถาม) = 108 ข้อถาม $\times$ 5 เท่า
ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ = 540 ตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่าง

ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็น (Probability Sampling) แบบตามพื้นที่ (Area Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดพื้นที่ในการศึกษาคืออำเภอที่อยู่ภายในพื้นที่วงแหวนรอบ 3 ซึ่งมีลักษณะเป็น ชุมชนเมือง มีการประกอบธุรกิจ สถาบันการเงิน สถานเริงรมย์ โรงแรม รีสอร์ท เป็นต้น อันทำให้ประชาชนใน เขตดังกล่าวมีอำนาจการซื้อสูงกว่าอำเภออื่นๆ ดังนั้น พื้นที่ดังกล่าวจึงได้แก่ อำเภอเมือง สาราภี ดอยสะเก็ด สันกำแพง และสันทราย

ขั้นตอนที่ 2 ใช้วิธี Systematic Sampling โดยจับฉลากหมายเลข 1 - 9 ได้หมายเลข 1 ก็จะ กลายเป็นช่วงห่างของจำนวนบ้านที่จะใช้ในการเก็บข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 ใช้ถนนสายหลักของอำเภอนั้นๆ ในการเก็บข้อมูล โดยใช้บ้านหลังแรกของถนนเป็นหลัก แล้วนับตามช่วงห่างของบ้านที่ได้ตามขั้นตอนที่ 2 โดยอำเภอเมืองใช้ถนนท่าแพ อำเภอสารภีใช้ถนน เชียงใหม่ – สารภี อำเภอดอยสะเก็ดใช้ถนนเชียงใหม่ – ดอยสะเก็ด อำเภอสันกำแพงใช้ถนนเชียงใหม่ – สันกำแพง และอำเภอสันทรายใช้ถนนเชียงใหม่ – สันทราย

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อได้บ้านแล้วจะทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 1 คนในบ้าน โดยต้องมีอายุระหว่าง 50 – 68 ปี ทำเช่นนี้จนกว่าจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่ต้องการ

หากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจากถนนสายหลักได้จำนวนไม่ครบตามที่ต้องการ ก็จะหาเพิ่มจากถนนสายรองต่อไป

การเก็บข้อมูลจาก 5 อำเภอได้จำนวนตัวอย่างของแต่ละอำเภอ ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากร จำนวนตัวอย่างตามสัดส่วน และจำนวนตัวอย่างเก็บได้จริง

อำเภอ	ประชากร (คน)	จำนวนตัวอย่างตามสัดส่วน (คน)	จำนวนตัวอย่างเก็บได้จริง (คน)
เมือง	3,124	34	35
สารภี	12,743	137	141
ดอยสะเก็ด	15,406	166	182
สันกำแพง	14,264	153	169
สันทราย	4,659	50	56
รวม	50,196	540	583

(ที่ทำการปกครองจังหวัดเชียงใหม่, 4กค. 2557)

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยทำการทำการเก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถาม ถามจากกลุ่ม Baby Boomer ในพื้นที่ที่ทำการศึกษ
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยทำการทำการเก็บรวบรวมจากหนังสือ ตำรา บทความ วารสาร ตลอดจนการค้นคว้าผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้เก็บข้อมูลจะเริ่มเก็บจากบ้านหลังแรกของถนนที่กำหนดไว้แล้วเว้นหนึ่งหลัง (ตามช่วงห่างของบ้านที่จับฉลากได้) ทำการเก็บข้อมูลจากบ้านหลังที่ 3 ทำเช่นนี้จนครบตามจำนวนที่ต้องการในแต่ละพื้นที่ โดยก่อนที่จะแจกแบบสอบถามนั้นผู้เก็บข้อมูลจะสอบถามอายุของ

ผู้ตอบแบบสอบถามก่อนว่าอยู่ในช่วงที่กำหนดไว้หรือไม่ หากใช้จึงจะขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยบ้านแต่ละหลังจะเก็บแบบสอบถาม 1 ชุดเท่านั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการดำเนินชีวิตแบบ AIOs โดยแบบสอบถามสร้างขึ้นจากเทคนิคการสัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview/Focus Group) จากตัวแทนของกลุ่ม Baby Boomer แบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด (Closed – ended Questionnaire) แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในด้านประชากรศาสตร์ในเรื่องของเพศ รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม/เดือน และอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับการทำกิจกรรม (Activities: A) ของกลุ่มตัวอย่าง โดยเป็นคำถามในด้านการทำงาน งานอดิเรก กิจกรรมทางสังคม กิจกรรมวันหยุดพักผ่อน กิจกรรมบันเทิง สมาชิก สโมสร กิจกรรมในชุมชน การซื้อสินค้า และ กีฬา อย่างละ 4 ข้อ รวมทั้งสิ้น 36 ข้อ ดังนี้

คำถามด้านการทำงาน มีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 1 – 4 ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงข้อคำถามในประเด็นเรื่องการทำงาน

ข้อที่	การทำกิจกรรมด้านการทำงาน
1	ฉันรับผิดชอบในงานที่ทำอย่างเต็มที่
2	ฉันเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่เกี่ยวกับงานที่ทำ
3	ฉันทำงานล่วงเวลา
4	ฉันเข้าร่วมงานสัมมนาหรืออบรมที่เป็นประโยชน์ต่องานที่ทำ

คำถามด้านงานอดิเรก มีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 5 – 8 ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 แสดงข้อคำถามในประเด็นเรื่องการทำงานอดิเรก

ข้อที่	การทำกิจกรรมเรื่องงานอดิเรก
5	ฉันเล่นคอมพิวเตอร์เมื่อมีเวลาว่าง
6	ฉันอ่านหนังสือเมื่อมีเวลาว่าง
7	ฉันออกกำลังกายเมื่อมีเวลาว่าง
8	ฉันฟังเพลงเมื่อมีเวลาว่าง

คำถามด้านกิจกรรมทางสังคม มีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 9 – 12 ดังตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 แสดงข้อคำถามในประเด็นเรื่องการทำกิจกรรมทางสังคม

ข้อที่	การทำกิจกรรมทางสังคม
9	ฉันเข้าร่วมงานรื่นเริงตามเทศกาลต่างๆ
10	ฉันเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา
11	ฉันพบปะพูดคุยกับผู้คนทั่วไป
12	ฉันทำกิจกรรมช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาส

คำถามด้านกิจกรรมวันหยุดพักผ่อน มีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 13 – 16 ดังตารางที่

3.5

ตารางที่ 3.5 แสดงข้อคำถามในประเด็นเรื่องการทำกิจกรรมวันหยุดพักผ่อน

ข้อที่	การทำกิจกรรมวันหยุดพักผ่อน
13	ในวันหยุดพักผ่อนฉันออกไปรับประทานอาหารนอกบ้าน
14	เมื่อมีเวลาพักผ่อนฉันไปท่องเที่ยว
15	ฉันทำงานบ้านในวันหยุดพักผ่อน
16	ในวันหยุดพักผ่อนฉันไปเดินดูสินค้าตามห้าง

คำถามด้านกิจกรรมบันเทิง มีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 17 – 20 ดังตารางที่ 3.6

ตารางที่ 3.6 แสดงข้อคำถามในประเด็นเรื่องการทำกิจกรรมบันเทิง

ข้อที่	การทำกิจกรรมบันเทิง
17	กิจกรรมเพื่อการบันเทิงของฉันคือดูภาพยนตร์
18	กิจกรรมเพื่อการบันเทิงของฉันคือฟังเพลง
19	กิจกรรมเพื่อการบันเทิงของฉันคือเล่นเครื่องมือนี้อุปกรณ์ต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ
20	กิจกรรมเพื่อการบันเทิงของฉันคือสังสรรค์กับเพื่อนๆ

คำถามด้านสมาชิกสโมสร มีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 21 – 24 ดังตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.7 แสดงข้อคำถามในประเด็นเรื่องการเป็นสมาชิกสโมสร

ข้อที่	การทำกิจกรรมเรื่องการเป็นสมาชิกสโมสร
21	ฉันเป็นสมาชิกหนังสือพิมพ์
22	ฉันเป็นสมาชิกชมรม สมาคม หรือสโมสรที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำอยู่
23	ฉันเป็นสมาชิกสปอร์ตคลับ
24	ฉันเป็นสมาชิกนิตยสาร

คำถามด้านกิจกรรมในชุมชน มีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 25 – 28 ดังตารางที่ 3.8

ตารางที่ 3.8 แสดงข้อคำถามในประเด็นเรื่องการทำกิจกรรมในชุมชน

ข้อที่	การทำกิจกรรมในชุมชน
25	ฉันช่วยเหลือความสะอาดในบริเวณชุมชนที่ฉันอยู่
26	ฉันเข้าร่วมงานบุญของวัดในชุมชน
27	ฉันให้คำแนะนำปรึกษากับคนในชุมชน
28	ฉันมักเป็นแกนนำในการทำกิจกรรมของชุมชน

คำถามด้านการซื้อสินค้า มีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 29 – 32 ดังตารางที่ 3.9

ตารางที่ 3.9 แสดงข้อคำถามในประเด็นเรื่องการซื้อสินค้า

ข้อที่	การทำกิจกรรมเรื่องการซื้อสินค้า
29	ฉันซื้อสินค้าจากห้างสรรพสินค้า
30	ฉันซื้อสินค้าโดยดูจากคุณภาพเป็นหลัก
31	ฉันซื้อสินค้าตราयीหือเดิม
32	ฉันซื้อสินค้าด้วยเงินสดมากกว่าบัตรเครดิต

คำถามด้านกีฬา มีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 33 – 36 ดังตารางที่ 3.10

ตารางที่ 3.10 แสดงข้อคำถามในประเด็นเรื่องการเล่นกีฬา

ข้อที่	การทำกิจกรรมเรื่องการเล่นกีฬา
33	ฉันเล่นกีฬาสม่ำเสมอ
34	ฉันเล่นกีฬาในร่ม
35	ฉันออกกำลังกายกับเครื่องออกกำลังกายที่บ้าน
36	ฉันเล่นกีฬากลางแจ้ง

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความสนใจ (Interests: i) ของกลุ่มตัวอย่าง โดยเป็นคำถามในด้านครอบครัว บ้าน งานอาชีพ กิจกรรมในชุมชน สันทนาการ แฟชั่น อาหาร สื่อ และความสำเร็จ อย่างละ 4 ข้อ รวมทั้งสิ้น 36 ข้อ ดังนี้

คำถามด้านครอบครัว มีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 37 – 40 ดังตารางที่ 3.11

ตารางที่ 3.11 แสดงข้อคำถามในประเด็นความสนใจเรื่องครอบครัว

ข้อที่	ความสนใจเรื่องครอบครัว
37	ฉันให้ความสำคัญกับครอบครัว
38	ฉันสนใจการทำกิจกรรมร่วมกับคนในครอบครัว
39	เมื่อมีปัญหาฉันจะปรึกษาคคนในครอบครัว
40	ฉันใส่ใจในปัญหาสุขภาพของทุกคนในครอบครัว

คำถามด้านบ้านมีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 41 - 44 ดังตารางที่ 3.12

ตารางที่ 3.12 แสดงข้อคำถามในประเด็นความสนใจเรื่องบ้าน

ข้อที่	ความสนใจเรื่องบ้าน
41	ฉันดูแลตกแต่งบ้านให้สวยงามด้วยตนเอง
42	ฉันทำให้บ้านเป็นศูนย์รวมของคนในครอบครัว
43	ฉันใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่กับบ้าน
44	บ้านของฉันเป็นระเบียบอยู่เสมอ

คำถามด้านงานอาชีพมีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 45 - 48 ดังตารางที่ 3.13

ตารางที่ 3.13 แสดงข้อคำถามในประเด็นความสนใจเรื่องงานอาชีพ

ข้อที่	ความสนใจเรื่องงานอาชีพ
45	ฉันให้ความสำคัญกับงานเหนือสิ่งอื่นใด
46	ฉันหางานใหม่เพื่อให้มีรายได้สูงขึ้น
47	ฉันทำแต่งานที่สุจริตเท่านั้น
48	ฉันทำงานที่มีความมั่นคงสูง

คำถามด้านกิจกรรมในชุมชนมีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 49 - 52 ดังตารางที่ 3.14

ตารางที่ 3.14 แสดงข้อคำถามในประเด็นความสนใจเรื่องกิจกรรมในชุมชน

ข้อที่	ความสนใจเรื่องกิจกรรมในชุมชน
49	ฉันสนใจทำกิจกรรมที่ทำให้ชุมชนของฉันเจริญขึ้น
50	ฉันสนใจการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม
51	ฉันสนใจเข้าร่วมงานการกุศลเพื่อช่วยเหลือสังคม
52	ฉันสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของชุมชน

คำถามด้านสันตนาการมีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 53 - 56 ดังตารางที่ 3.15

ตารางที่ 3.15 แสดงข้อคำถามในประเด็นความสนใจเรื่องสันตนาการ

ข้อที่	ความสนใจเรื่องสันตนาการ
53	ฉันขอบคุณโทรทัศน์เพื่อผ่อนคลายความเครียด
54	ฉันสนใจศิลปวัฒนธรรมของต่างชาติ
55	ฉันสนใจศิลปวัฒนธรรมของไทย
56	ฉันชอบร้องเพลง

คำถามด้านแฟชั่นมีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 57 – 60 ดังตารางที่ 3.16

ตารางที่ 3.16 แสดงข้อคำถามในประเด็นความสนใจเรื่องแฟชั่น

ข้อที่	ความสนใจเรื่องแฟชั่น
57	ฉันสนใจเรื่องแฟชั่น
58	ฉันให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ของตนเองในด้านเสื้อผ้า ทรงผม รองเท้า เป็นต้น
59	ฉันสนใจรูปแบบของเสื้อผ้ามากกว่าราคา
60	ฉันชอบแต่งตัวให้ดูดีเหมาะสมกับวัย

คำถามด้านอาหารมีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 61 – 64 ดังตารางที่ 3.17

ตารางที่ 3.17 แสดงข้อคำถามในประเด็นความสนใจเรื่องอาหาร

ข้อที่	ความสนใจเรื่องอาหาร
61	ฉันสนใจอาหารเพื่อสุขภาพ
62	ฉันยอมเสียเงินแพงขึ้นเพื่อแลกกับการทานอาหารในร้านที่อร่อยบรรยากาศดี
63	ฉันชอบอาหารประเภทบุฟเฟต์
64	ฉันชอบทานอาหารนอกบ้าน

คำถามด้านสื่อมีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 65 – 68 ดังตารางที่ 3.18

ตารางที่ 3.18 แสดงข้อคำถามในประเด็นความสนใจเรื่องสื่อ

ข้อที่	ความสนใจเรื่องสื่อ
65	ฉันชอบหาข้อมูลผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต
66	ฉันดูข่าวต่างๆ ผ่านสื่อโทรทัศน์
67	ฉันขาดอุปกรณ์สื่อสารไม่ได้ เช่น โทรศัพท์มือถือ
68	ฉันสนใจสื่อออนไลน์ เช่น Facebook, Line, YouTube

คำถามด้านความสำเร็จมีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 69 – 72 ดังตารางที่ 3.19

ตารางที่ 3.19 แสดงข้อคำถามในประเด็นความสนใจเรื่องความสำเร็จ

ข้อที่	ความสนใจเรื่องความสำเร็จ
69	ฉันวางแผนชีวิตเพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จ
70	สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของฉันคือความร่ำรวย
71	ฉันทำงานอย่างหนักเพื่อให้ตนเองประสบความสำเร็จ
72	ฉันพัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อให้ประสบความสำเร็จ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็น (Opinions: A) ของกลุ่มตัวอย่าง โดยเป็นคำถามเกี่ยวกับตนเอง สังคม การเมือง ธุรกิจ การศึกษา เศรษฐกิจ สินค้า วัฒนธรรม และอนาคต อย่างละ 4 ข้อ รวมทั้งสิ้น 36 ข้อ ดังนี้

คำถามด้านเกี่ยวกับตนเอง มีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 73 – 76 ดังตารางที่ 3.20

ตารางที่ 3.20 แสดงข้อคำถามในประเด็นความคิดเห็นเรื่องเกี่ยวกับตนเอง

ข้อที่	ความคิดเห็นเรื่องเกี่ยวกับตนเอง
73	ฉันเป็นคนเก่งมีความสามารถ
74	ฉันรักความยุติธรรม
75	ฉันชอบสิ่งแปลกใหม่ ไม่จำเจ
76	ฉันมีเพื่อนน้อย

คำถามด้านสังคม มีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 77 – 80 ดังตารางที่ 3.21

ตารางที่ 3.21 แสดงข้อคำถามในประเด็นความคิดเห็นเรื่องสังคม

ข้อที่	ความคิดเห็นเรื่องสังคม
77	ฉันคิดว่าสังคมไทยเสื่อมลงเพราะความเห็นแก่ตัว
78	สังคมไทยทุกระดับมีการคอร์รัปชัน
79	การเล่น Facebook หรือ Line เป็นวิธีการเข้าสังคมที่ดีอย่างหนึ่ง
80	ฉันอยากให้สังคมไทยปลอดจากอบายมุข

คำถามด้านการเมือง มีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 81 – 84 ดังตารางที่ 3.22

ตารางที่ 3.22 แสดงข้อคำถามในประเด็นความคิดเห็นเรื่องการเมือง

ข้อที่	ความคิดเห็นเรื่องการเมือง
81	นักการเมืองที่ดีต้องมีคุณธรรมและเสียสละเพื่อพัฒนาประเทศไทย
82	การเมืองเป็นเรื่องของทุกคนในประเทศ
83	ฉันไม่อยากจะให้คนไทยแตกแยกกันเพราะการเมือง
84	คนไทยต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

คำถามด้านธุรกิจ มีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 85 - 88 ดังตารางที่ 3.23

ตารางที่ 3.23 แสดงข้อคำถามในประเด็นความคิดเห็นเรื่องธุรกิจ

ข้อที่	ความคิดเห็นเรื่องธุรกิจ
85	การทำธุรกิจในปัจจุบันมีการแข่งขันกันสูง
86	ธุรกิจควรใส่ใจสิ่งแวดล้อม ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ
87	ธุรกิจมักเอาเปรียบลูกค้าด้วยการหาผลกำไรจำนวนมาก
88	การลงทุนทำธุรกิจในปัจจุบันมีความเสี่ยงสูง

คำถามด้านการศึกษา มีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 89 - 92 ดังตารางที่ 3.24

ตารางที่ 3.24 แสดงข้อคำถามในประเด็นความคิดเห็นเรื่องการศึกษา

ข้อที่	ความคิดเห็นเรื่องการศึกษา
89	ประเทศไทยควรมีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ
90	การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับทุกคน
91	อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งที่ใช้ศึกษาหาความรู้ที่ดี
92	การศึกษาที่สูงขึ้นทำให้คนมีโอกาสในชีวิตสูงขึ้น

คำถามด้านเศรษฐกิจ มีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 93 - 96 ดังตารางที่ 3.25

ตารางที่ 3.25 แสดงข้อคำถามในประเด็นความคิดเห็นเรื่องเศรษฐกิจ

ข้อที่	ความคิดเห็นเรื่องเศรษฐกิจ
93	เศรษฐกิจไทยล้าหลังกว่าหลายประเทศในอาเซียน
94	ปัจจุบันเศรษฐกิจไทยชะงักเพราะปัญหาทางการเมือง
95	เศรษฐกิจไทยจะดีขึ้นหากทุกคนช่วยกันใช้สินค้าที่ผลิตขึ้นในประเทศ
96	การศึกษาที่สูงขึ้นทำให้คนมีโอกาสในชีวิตสูงขึ้น

คำถามด้านสินค้า มีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 97 - 100 ดังตารางที่ 3.26

ตารางที่ 3.26 แสดงข้อคำถามในประเด็นความคิดเห็นเรื่องสินค้า

ข้อที่	ความคิดเห็นเรื่องสินค้า
97	การขึ้นค่าแรงขั้นต่ำเป็น 300 บาท/วัน ทำให้สินค้ามีราคาแพงขึ้น
98	การซื้อสินค้าทาง online ทำให้เกิดความสะดวกสบายในการซื้อมากขึ้น
99	สินค้าที่ผลิตจากต่างประเทศมีคุณภาพดีกว่าสินค้าที่ผลิตในประเทศ
100	ปัจจุบันมีสินค้าสำหรับผู้ชายมากขึ้น

คำถามด้านวัฒนธรรม มีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 101 – 104 ดังตารางที่ 3.27
ตารางที่ 3.27 แสดงข้อคำถามในประเด็นความคิดเห็นเรื่องวัฒนธรรม

ข้อที่	ความคิดเห็นเรื่องวัฒนธรรม
101	เราควรช่วยกันอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย
102	การเลียนแบบวัฒนธรรมต่างชาติไม่ใช่เรื่องเสียหาย
103	การนำผู้สูงอายุไปไว้ตามบ้านพักคนชราเป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้
104	การอยู่ด้วยกันก่อนแต่งงานของคนไทยในยุคปัจจุบันถือเป็นเรื่องที่รับไม่ได้

คำถามด้านอนาคต มีจำนวนข้อคำถาม 4 ข้อ คือข้อที่ 105 – 108 ดังตารางที่ 3.28
ตารางที่ 3.28 แสดงข้อคำถามในประเด็นความคิดเห็นเรื่องอนาคต

ข้อที่	ความคิดเห็นเรื่องอนาคต
105	ฉันวางแผนอนาคตของฉันไว้แล้ว
106	หากเราทำวันนี้ให้ดีที่สุด อนาคตของเราก็จะดีด้วย
107	อนาคตเป็นเรื่องของดวง
108	ในอนาคตฉันจะไม่เป็นภาระของลูกหลาน

ขั้นตอนการพัฒนาคำถามในแบบสอบถาม

1. หลังจากทำการสัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview/ Focus Group) จากตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน ตามกรอบแนวคิดของรูปแบบการดำเนินชีวิตแบบ AIOs แล้วนำมาสร้างเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการทำกิจกรรมจำนวนคำถาม 36 ข้อ ความสนใจจำนวนคำถาม 36 ข้อ และความคิดเห็นจำนวนคำถาม 36 ข้อ รวม 108 ข้อ ดังกล่าวข้างต้นแล้ว จึงให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน คือ รศ.พรรณ นุช ไขยปินชนะ ผศ.ดร.กิจจา ไตไพบุลย์ และ อ.มนฤดี ม่วงรุ่ง พิจารณาค่าความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยได้แก้ไขจนสามารถหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าเป็น 1

2. ทดสอบแบบสอบถาม (Pre – test) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 ตัวอย่าง ซึ่งเป็นจำนวนที่ต่ำที่สุดแต่ยังคงมีประสิทธิภาพสำหรับการวิเคราะห์ด้วย Factor Analysis (Hair et al.,2006 p.112) เพื่อทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีการวัดความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) จากค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ผลดังนี้

แบบสอบถามส่วนที่ 1 เกี่ยวกับกิจกรรม จำนวน 36 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นคือ 0.91

แบบสอบถามส่วนที่ 2 เกี่ยวกับความสนใจ จำนวน 36 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นคือ 0.86

แบบสอบถามส่วนที่ 3 เกี่ยวกับความคิดเห็น จำนวน 36 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นคือ 0.93

ภาพรวมของแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 108 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นคือ 0.95

จากค่าความเชื่อมั่นที่สูงเกิน 0.80 ขึ้นไป จึงมีความเหมาะสมที่จะนำแบบสอบถามนี้ไปใช้ในการศึกษาต่อไป (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555, น. 417) หลังจากเก็บแบบสอบถามจำนวน 583 ตัวอย่างเรียบร้อยแล้วจึงทำ

การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นอีกครั้งหนึ่งได้ผลดังนี้

แบบสอบถามส่วนที่ 1 เกี่ยวกับกิจกรรม จำนวน 36 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นคือ 0.90

แบบสอบถามส่วนที่ 2 เกี่ยวกับความสนใจ จำนวน 36 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นคือ 0.89

แบบสอบถามส่วนที่ 3 เกี่ยวกับความคิดเห็น จำนวน 36 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นคือ 0.91

ภาพรวมของแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 108 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นคือ 0.95

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้มา จะทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยเพื่ออธิบายลักษณะทางประชากรศาสตร์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิต ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการทำกิจกรรม (A : Activities) แบ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการทำงาน งานอดิเรก กิจกรรมทางสังคม กิจกรรมวันหยุดพักผ่อน กิจกรรมบันเทิง สมาชิกสโมสร กิจกรรมในชุมชน การซื้อสินค้า และกีฬา

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจ (I : Interests) แบ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจในเรื่องครอบครัว บ้าน งานอาชีพ กิจกรรมในชุมชน สันทนาการ แฟชั่น อาหาร สื่อ และความสำเร็จ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น (O : Opinions) แบ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง สังคม การเมือง ธุรกิจ การศึกษา เศรษฐกิจ สินค้า วัฒนธรรม และอนาคต

ข้อมูลทั้ง 3 ส่วนนี้ ใช้ Thurnstone's Scale โดยแบ่งเป็น 11 ระดับ (สิน พันธุ์พินิจ, 2547, น. 150 - 151) เกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 11 คะแนน

เห็นด้วยรองๆ ลงมา ให้ 10 9 8 7 คะแนน

ไม่แน่ใจ ให้ 6 คะแนน

ไม่ค่อยเห็นด้วยไปจนถึงไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 5 4 3 2 1 คะแนน

จากนั้นจึงแบ่งคะแนนเป็น 5 ระดับ โดยมีช่วงคะแนนและเกณฑ์การแปลความหมายด้านการจัดสรรเวลาในการทำกิจกรรม ด้านความสนใจ และด้านความคิดเห็น เป็นดังนี้ (สิน พันธุ์พินิจ, 2553 น.151)

ช่วงของคะแนน	การแปลความหมาย
1.00 - 3.00	น้อยที่สุด
3.01 - 5.00	น้อย
5.01 - 7.00	ปานกลาง
7.01 - 9.00	มาก
9.01 - 11.00	มากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ได้แก่

1. การแจกแจงความถี่ และ ค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ปัจจัยหรือการวิเคราะห์ตัวประกอบ (Factor Analysis) เป็นการรวมตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันไว้ในกลุ่มเดียวกันหรือองค์ประกอบเดียวกัน โดยตัวแปรที่อยู่ในองค์ประกอบเดียวกันจะมีความสัมพันธ์กันมาก โดยความสัมพันธ์นั้นอาจเป็นในทิศทางบวก (ไปในทางเดียวกัน) หรือทิศทางลบ (ไปในทางตรงกันข้าม) ก็ได้ ส่วนตัวแปรที่อยู่คนละองค์ประกอบจะไม่มีความสัมพันธ์กันหรือมีความสัมพันธ์กันน้อยมาก (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548, น. 4) ขั้นตอนการวิเคราะห์มีดังนี้

2.1 การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมด (Correlation Matrix) เป็นการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งหากมีค่าเกิน 0.30 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กัน แล้วจึงสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยเทคนิคของสถิติค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) และสถิติค่า Bartlett's Test of Sphericity ซึ่งจะใช้ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยมีสมมติฐานดังนี้

H0 : ตัวแปรต่างๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน

H1 : ตัวแปรต่างๆ มีความสัมพันธ์กัน

การวิเคราะห์ Bartlett's Test of Sphericity หากพบว่ามีความสำคัญทางสถิติ จะทำให้ปฏิเสธ H0 และยอมรับ H1 กล่าวคือ ตัวแปรต่างๆ มีความสัมพันธ์กันสามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้

สำหรับสถิติค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) มีค่าจาก 0 ถึง 1 ถ้าได้ค่าเป็น 1 แสดงว่า มีความเหมาะสมเท่ากับ 100% ส่วนค่าอื่นๆ พิจารณาดังนี้ (สุภมาส อังคุโชติ และคนอื่นๆ, 2552 น. 97)

ค่า KMO หรือ MSA 0.80 ขึ้นไป แสดงว่า เหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบมากที่สุด

KMO หรือ MSA 0.70 – 0.79 แสดงว่า เหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบมาก

KMO หรือ MSA 0.60 – 0.69 แสดงว่า เหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบปานกลาง

KMO หรือ MSA 0.50 – 0.59 แสดงว่า เหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบน้อย

KMO หรือ MSA น้อยกว่า 0.50 แสดงว่า ไม่เหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบ

หรือ น้อยกว่า 0.50 ควรตัดทิ้ง

2.2 การสกัดปัจจัย (Factor Extraction) เป็นการหาจำนวนองค์ประกอบที่สามารถใช้แทนตัวแปรทั้งหมดทุกตัวได้ หรือเป็นการดึงรายละเอียดจากตัวแปรมาไว้ในองค์ประกอบ ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธี Principal Component Analysis (PCA) ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมมากที่สุด ในขั้นการสกัดปัจจัยนี้จะสามารถหาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) เพื่อใช้ในการพิจารณาว่าตัวแปรใดบ้างควรอยู่ในองค์ประกอบเดียวกัน ซึ่งหากค่า Factor Loading ของตัวแปรใดมีค่ามาก (เข้าสู่ +1 หรือ -1) ก็ควรจัดตัวแปรนั้นอยู่ในองค์ประกอบดังกล่าว โดยจำนวนองค์ประกอบที่ใช้ได้จะต้องมีค่า Eigenvalue มากกว่า 1

2.3 การหมุนแกนปัจจัย (Factor Rotation) เป็นการลดความซับซ้อนเชิงองค์ประกอบของตัวแปรให้เหลือน้อยที่สุดโดยใช้วิธีการหมุนแกนแบบ Orthogonal ด้วยวิธี Varimax เพื่อหาค่าของน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของตัวแปรบางค่ามีค่ามากขึ้นหรือลดลงจนกระทั่งทำให้ทราบว่าตัวแปรนั้นควรอยู่ในองค์ประกอบใด

3. การวิเคราะห์จัดกลุ่ม (Cluster Analysis) เพื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะรูปแบบการดำเนิน

ชีวิต โดยใช้การวิเคราะห์แบบค่าเฉลี่ยของกลุ่มสมาชิก (K - Means Clustering) เนื่องจากมีค่า $n \geq 200$

4. นำลักษณะทางประชากรศาสตร์มาหาความสัมพันธ์กับกลุ่มที่ถูกแบ่งตามรูปแบบการดำเนินชีวิต
ในข้อที่ 3

PAYAP UNIVERSITY